

Nr 543.

Av herr **Svensson** i Krokstorp m. fl., i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition, nr 97, angående anslag till Jordbrukarungdomens förbund för budgetåret 1954/55 m. m.*

I proposition nr 97 föreslås, att den statsunderstödda ungdomsverksamheten på jordbrukets och skogsbrukets område skall i fråga om den centrala ledningen omhänderhavas av respektive centrala ämbetsverk och lokalt av för ändamålet tillskapade klubb nämnder.

Den här ifrågavarande verksamheten har startats på initiativ av Jordbrukarungdomens förbund och utgör fortfarande en huvuduppgift för denna organisation. Genom att den handhåfts av en frivillig och självständig ungdomssammanslutning har hela verksamheten fått den prägel av idealitet, som karakteriserar en folkrörelse. Den föreslagna omorganisationen synes innebära risker för att denna idealitet och entusiasm skall gå förlorad och ersättas av en mera tungrodd administration. I fråga om de föreslagna lokala samarbetsorganen är att märka, att dessa i stort sett saknar erfarenheter om de funktioner de är ämnade att fullgöra. Vad man i sådant fall kan befara är att intresset från de olika organisationerna kan komma att begränsa sig till möjligheterna att få representation i de tilltänkta organen.

Vi förmenar, att den verksamhet det här är fråga om skall vara en av staten understödd men icke en av staten genom ämbetsverk och av staten för ändamålet tillskapade organ bedriven sådan. Den tilltänkta statsdirigeringen kan medföra att intresset från kommunernas, näringslivets och enskilda personers sida för fortsatt stöd åt verksamheten minskas. Möjligheterna till ett fortlöpande berikande av arbetet med nya inslag torde också komma att allvarligt försvåras.

Enligt vår mening skulle ett bifall till den i propositionen föreslagna organisationsplanen innebära allvarliga vådor för den berörda verksamhetens existens och utvecklingsmöjligheter och ett otillbörligt ingrepp i den hittillsvarande huvudmannens möjligheter till fortsatt gagnande insats för ungdomen på landsbygden och därmed till fromma för samhället i dess helhet.

Enligt vår mening kräver den s. k. klubbverksamheten enhetlighet i fråga om ledning och organisation. Klubbverksamheten inom jordbruket, skogsbruket och lanthemmen får icke splittras upp på olika centralt ansvariga organ. Den kräver vidare en huvudman med tillgång till samlad erfarenhet och med arbetsuppgifter av detta slag erfaren personal. Det

synes oss uppenbart, att detta starkt talar till förmån för fortsatt huvudmannaskap för JUF.

JUF har på ett föredömligt sätt skött den verksamhet, som förbundet för nu omkring trettio år sedan tog initiativet till. Yrkesundervisningen och yrkesorienteringen har stimulerats med inslag av allmän föreningsmässig och medborgerligt fostrande karaktär. Samarbete har upptagits med folkskolan. En skoglig ungdomsverksamhet är under framgångsrik uppbyggnad, och samarbetet med motsvarande verksamheter i andra länder är av betydande omfattning. Statsmakterna kan genom fortsatt stöd medverka till att denna fria och frivilliga ungdomsrörelse får allt bättre förutsättningar att fylla sin uppgift. Hur värdefulla JUF:s insatser än varit, synes det oss dock uppenbart, att verksamheten icke kan ha gagnats av de strävanden som under åren kommit till synes med syfte att beröva JUF handhavandet av den verksamhet det här är fråga om.

Vår uppfattning är, att statsmakterna skall tillförsäkras kontroll och insyn i fråga om utnyttjandet av statsmedel, som tillföres exempelvis en ungdomsrörelse eller ett studieförbund. Det är en dylik inspektionsrätt som bör utövas av berörda centrala ämbetsverk, och vi har intet att erinra mot att en sådan uppgift tillkommer lantbruks- och skogsstyrelserna gentemot JUF. Detta är väl förenligt med en gentemot statsmakterna lika fristående ställning som tillkommer de s. k. riksförbunden för studiecirkelverksamhet, och denna frihet anser vi vara ett livsvillkor för en sund utveckling av den statsunderstödda ungdomsverksamheten inom jordbruk och skogsbruk. Den i propositionen föreslagna organisationen är otillfredsställande även i det avseendet, att man icke kommer att lokalt kunna urskilja en för verksamhetens utformning ansvarig organisation. Närmast kommer de lokala klubb nämnderna att erinra om sammanslutningar av samma typ som krisorganisationen Sveriges ungdomsberedskap, och självfallet kan en dylik organisation med ett ämbetsverks eller ett krisorgans resurser bakom sig göra en betydande insats för främjande av t. ex. insamling av skrot och pappersavfall, men organ av denna typ synes icke vara helt tillfredsställande när det gäller att fylla uppgifter av här ifrågavarande slag.

Vi vill understryka att det är av stor betydelse att klubbverksamheten föres fram i samråd och samförstånd med alla för verksamhetens bästa intresserade. Däremot får det icke förekomma, att verksamhetens huvudman genom sin karaktär av för uppgiften sammanplockat organ därmed låter ansvaret för verksamheten ute i klubbarna överflyttas till än den ena, än den andra intressenten allteftersom den ena eller andra organisationen lyckats placera en av sina ledare eller medlemmar i ledningen för den lokala verksamheten. JUF synes oss ha visat sådan vilja till sam-

råd och samförstånd med andra för verksamheten intresserade, att ett fortsatt huvudmannaskap för JUF bäst tillfredsställer de självklara krav som statsmakterna måste ha på förekomsten av en såväl ansvarig som samarbetsvillig huvudman för klubbverksamheten. Vidare vill vi fästa uppmärksamheten på betydelsen av att även sådana klubbar, som icke är anknutna till någon lokal ungdomsrörelse, beredes möjlighet till medinflytande inom verksamhetens ansvariga ledning. Detta synes oss endast kunna ske genom fortsatt huvudmannaskap från JUF:s sida på grund av den representationsrätt som JUF tillförsäkrat även dylika klubbar.

Med stöd av vad ovan anförts hemställes,

att riksdagen med anledning av proposition nr 97 måtte besluta

1. att Jordbrukarungdomens förbund alltfort skall vara huvudman för den statsunderstödda klubbverksamheten på jordbrukets och skogsbrukets område m. m.;

2. å riksstaten för budgetåret 1954/55 under nionde huvudtiteln anvisa ett anslag till ifrågavarande verksamhet å tillhoppa 310 000 kronor att utgå såsom bidrag till Jordbrukarungdomens förbund, varav 225 000 kronor till ungdomsverksamhet inom jordbruk m. m. samt 85 000 kronor till ungdomsverksamhet inom skogsbruket, samt

3. att ifrågavarande verksamhet skall stå under tillsyn av lantbruksstyrelsen respektive skogsstyrelsen samt att Kungl. Maj:t alltfort skall äga utse ombud i förbundets styrelse respektive revision.

Stockholm den 16 mars 1954.

Sven Svensson
i Krokstorp.

Erik Magnusson.

Alarik Hagård.

Rolf Eliasson.

Carl Östlund.

Jöns Nilsson
i Bästekille.